

Pomladi.

Pómlad vstala je v prirodi,
Topel diha ji pozdrav.
Duh me po samotah vodi,
Kakor nékdaj, duh senjav.

Hrepenenje mi prebuja
Vrt pomlájene zemljé:
Čustva le jeziku tuja,
Čustva srcu znana le.

Ali slutnja zlate sreče,
Ki obseva daljno stran,
Ali drag spomin me vleče
Vèn iz sobe — vèn na plan?

Zunaj v dihu naj pomladnjem
Duša hrepenenja mrè,
Dokler se na grmu zadnjem
Zadnja roža ne ospè!

Dokler zadnje pevke ptice
Preko gor, dolin in strug
V mrzli sapi perutnice
Ne ponesejo na jug!

Upaj — ali ne — doseči,
Kar je daleč kot nebó:
Blagor duši hrepeneči
Po nečém, kar je — lepó . . .

Anton Medved.

Sovražne sile.

(Zgodovinska slika. — Spisal dr. Jos. Gruden.)

(Dalje.)

II.

Skoro v sredi tedanjega Rima se je dvigal palatinski hrib, najstarejši del mesta, ob onem času pa tudi najimenitnejši. Odkar je bil „zlato hišo“ Neronovo vpepelil požar, stanovali so rimski cesarji zopet na tem po najstarejših sporočilih in zgodovinskih dogodkih posvečenem mestu. — Že Tit je bil pričel graditi velikansko palačo, ki naj bi bila stolica rimskih cesarjev. Domicijan je zgradbo nadaljeval in v njej nakopičil vse, kar je tedaj premogla zidarska in kiparska umetnost. Grška je poslala dragoceni marmor, Fenikija in Sirija najfinejšo tkanino in svilo, vrhovi Libanona dragoceni cedrov les; vse dežele so tekmovalle, da ustvarijo vredno stanovanje imperatorjem sveta. — Po marmornih stopnicah si prišel na teraso, katero je omejevalo krasno stebrovje. To je bil portikus ali predvežje.

Ves dan je tu kar mrgolelo ljudij. Senatorji v rdeče obrobjenih togah, plavolasi Germani v bliščeči vojaški opravi in neštevilni roji domačih sužnjev so se gnetli v preddvoru cesarske palače. In lenušno proletarstvo — se je tu zbiralo dan za dnem, željno pričakujoč prilike, da si napolni lačne želodce z drobtinami, ki so padale z bogato obložene imperatorjeve mize.

Umetno okrašena vrata, pri katerih sta vedno stala dva vojaka, stražnika, vodila so v atrium, to staro svetišče rimske hiše. Sedaj je služilo le še gizdavosti in razkošju.

Na desno in levo od atrija so se vrstile velikanske sobane za zborovanje, pojedine, pa tudi sobe cesarjeve in njegovih dvornikov.

Mogočen vtisek je napravljalo prelepo poslopje posebno tedaj, ko ga je obsevalo solnce in so se njegovi žarki tisočero odbijali na ploščah srebrne strehe, na belem marmorju in zlatih okovih stebrovja.

Toda v tej lepi palači je vladala groza in kruto nasilstvo, zakaj imperator je bil Domicijan! — Živahno gibanje je bilo danes na tem kraju. Poslanci iz senata so prišli k cesarju zahvaljevat se za novosezidani amfiteater.

V veliki sobi je sedel Domicijan na sedežu, pregrnjenem s temnordečo svilo. — Bil je majhne postave, okroglega, tolstega obraza. Obleka mu je bila bogato nakičena z zlatim okrasjem, in celo na sandalih se je bliščalo dragoceno kamenje. Na glavi je imel cesarski diadem — ozek obroček iz zlata, okrašen s smaragdji in rubini.

Pred njim so stali senatorji s povešenimi glavami; iz vsega vedenja jim je bilo videti, kako si prizadevajo kazati hlapčevsko udanost. Neki ptujec je za republike imenoval senat zbor kraljev, sedaj je bil ta senat le zbor lakajev. Avrelijan, rimski patricij in konzul, mlad mož šibkega telesa in bledega obraza, na katerem je bilo znati znamenje razuzdanega življenja, kadil je slavo cesarju z lepo donečimi besedami.

V zvezde je koval njegovo radodarnost, primerjal ga večnim bogovom v Olimpu in